

Kilpirauhasmetastaasien gammakuvaus I-131-kapselin (185MBq) avulla

Tutkimuksen tarkoitus

Radioaktiivinen jodi kertyy elimistössä olevaan kilpirauhaskudokseen sekä kilpirauhasperäiseen syöpäkudokseen. Tutkimusta käytetään kilpirauhassyövän radiojodihoidon vasteen arviointiin sekä levinneisyystutkimuksena.

Tutkimusta ei tehdä raskauden tai imetyksen aikana.

Tutkimukseen valmistautuminen ja tutkimuksen kulku

Kahden viikon ajan ennen tutkimusta sinun on vältettävä jodipitoisia yskänlääkkeitä ja merilevää sisältäviä luontaistuotevalmisteita sekä noudatettava vähäjodista ruokavaliota. Ruokavalio-ohje liitteenä. Lisäksi tulee huomioida, ettei 6 viikkoon ole tehty jodipitoisilla varjoaineilla röntgenkuvauksia.

Tutkimukseen valmistautuminen ja varsinainen tutkimus ajoittuvat neljälle päivälle:

I-päivänä (maanantai) sinulle pistetään lihakseen Thyrogen-pistos syöpätautien poliklinikalla. Aamulla voit syödä aamupalan vähäjodisen ruokavalion ohjeiden mukaisesti ja ottaa käytössäsi olevat lääkkeet.

II-päivänä (tiistai) sinulle pistetään jälleen Thyrogen-pistos syöpätautien poliklinikalla. Voit syödä ja juoda vähäjodisen ruokavalion ohjeiden mukaisesti ja ottaa käytössäsi olevat lääkkeet.

III-päivänä (keskiviikko) saat radioaktiivista jodia sisältävän kapselin Kliinisen fysiologian ja isotooppitutkimusten yksikössä. Kapseli annetaan veden kera suun kautta. Varaa aikaa tähän noin 15 min. Kapselin annon jälkeen voit kotiutua.

Ennen kapselin antoa sinun tulee olla ravinnotta 4 tuntia ja kapselin annon jälkeen vielä 2 tuntia. Kapselin antamisen ja kuvauksen välisen ajan (keskiviikko – perjantai) on hyvä välttää yli 2 tunnin ja alle kolmen metrin läheisyyttä (esim. yhdessä nukkumista) pienten lasten ja raskaana olevien kanssa.

IV-päivänä (perjantai) sinulle tehdään koko kehon gammakuvaus Kliinisen fysiologian ja isotooppitutkimusten yksikössä. Varaa aikaa kuvaukseen noin 2 tuntia.

Tutkimuspaikka

Kliininen fysiologia ja isotooppitutkimukset, 1. kerros, Keski-Suomen Sairaala Nova. Sisäänkäynti 2.

Ilmoittaudu tutkimukseen viimeistään 15 minuuttia ennen tutkimusaikaa 1. kerroksessa L-lohkon itseilmoittautumisautomaatilla.

Jos on kysyttävää tai tulee äkillinen este, ota yhteyttä ma-to klo 7-15 ja pe 7-13 puh. 014-269 1263.

Vähäjodinen ruokavalio kilpirauhasen radiojodihoitoja varten

Kilpirauhanen kerää jodia. Sen vuoksi jodipitoisen ruoan ja ravintovalmisteiden (esim. merilevävalmisteet), luontaistuotteiden, jodi- ja monivitamiinivalmisteiden, lääkkeiden (esim. antiseptiset ja desinfektiovalmisteet sekä jodipitoiset yskänlääkkeet) nauttimista ja käyttöä on vältettävä 2 viikon ajan ennen radiojodihoitoja. Merilevävalmisteita ovat mm. Spirulina, Kelpasan, Kelpamax.

Sinun on noudatettava tämän ohjeen mukaista vähäjodista ruokavaliota 2 viikon ajan ennen radiojodihoitoa.

Vähäjodinen ruokavalio jodin saannin pienentämiseksi:

- Käytä jodioimatonta suolaa ruoanvalmistuksessa ja leivonnassa. Jodiointi on mainittu myyntipäällyksessä. Jodioimattomia suoloja ovat mm. osa merisuoloista, pöytäsuoloista ja erikoissuoloista (esim. ruususuola, kristallisuola)
- Valitse suolattomia tai vähäsuolaisia elintarvikkeita (kts. taulukko seuraavalla sivulla)
- Vältä maito- ja meijerituotteita (juustot, jogurtti jne.)
- Pieniä määriä maitoa kuten kahviin lisättyä tai puuron päällä saa käyttää
- Kalaa ja äyriäisiä ei saa syödä
- Kananmunia ei saa syödä
- Merilevävalmisteita ei saa käyttää

Vältä seuraavia jodin kertymää heikentäviä ruoka-aineita:

- lanttu
- nauris
- kaalit
- pinaatti
- porkkana
- päärynä
- persikka
- mansikka

Viljavalmistteet

Valitse tästä vähäsuolaista

Vähäsuolainen leipä (alle 0.7 % suolaa) ja näkkileipä (alle 1.2 % suolaa), jauhot, ryynit, hiutaleet, riisi, pasta, suolattomat ja vähäsuolaiset myslit ja murot (alle 1 % suolaa), vähäsuolaiset ja suolattomat puuro- ja vellijauheet, **joiden valmistuksessa ei ole käytetty jodioitua suolaa.**

Vältä näitä

Hapankorput, näkkileivät, suolakeksit ja –tikut, lihapiirakat ja pasteijat, monet aamiaismurot ja –hiutaleet, myslit, **joiden valmistuksessa on käytetty jodioitua suolaa.**

Kasvikset ja peruna

Valitse tästä vähäsuolaista

Tuoreet ja pakastetut, keitetty ja uuniperuna, perunasose, **joiden valmistuksessa ei ole käytetty jodioitua suolaa.**

Vältä näitä

Suolakurkut ja – sienet, marinoidut vihannekset, oliivit, etikkasäilykkeet ja pikkelssit, ranskanperunat, perunalastut, **joiden valmistuksessa on käytetty jodioitua suolaa.**

Marjat ja hedelmät

Tuoreet ja pakastetut, hillot ja marmeladit sallittuja.

Maitovalmistteet

Valitse tästä vähäsuolaista

Pieniä määriä maitoa kuten kahviin lisättynä tai puuron päällä saa käyttää.

Vältä näitä

Vältä juustoa ja maitovalmistteita. Erityisesti juustoja, **joiden valmistuksessa on käytetty jodioitua suolaa.**

Liha, kala ja kananmuna

Valitse tästä vähäsuolaista

Marinoimaton liha, vähäsuolaiset leikkeleet ja makkarat (alle 1.2 % suolaa), **joiden valmistuksessa ei ole käytetty jodioitua suolaa.** EI KALAA, ÄYRIÄISIÄ TAI KANANMUNAA.

Vältä näitä

Suolattu ja savustettu liha, leikkeleet ja makkarat, **joiden valmistuksessa on käytetty jodioitua suolaa.** EI KALAA, ÄYRIÄISIÄ TAI KANANMUNAA.

Rasvat

Valitse tästä vähäsuolaista

Kasviöljy, vähäsuolainen margariini, rasvaseos tai voi.

Vältä näitä

Voimakassuolainen margariini, rasvaseos ja voi.

Juomat

Valitse tästä vähäsuolaista

Ovat yleensä suolattomia, kivennäisvesistä valitse vähänatriuminen.

Vältä näitä

Runsasnatriumiset kivennäisvedet

Muut

Vältä näitä

Lakritsi, salmiakki, liemi-, keitto- ja kastikejauheet, maustekastikkeet, fondit, mauste- ja yrttisuolat, liemikuutiot, soijakastikkeet, grillikastikkeet, suolapähkinät ja muut suolaiset naposteltavat, monet grilli- ja valmisruoat.